

Doorsmeren: juiste vet in on geschonden nippel

Regelmatig de machine doorsmeren is een goede gewoonte. Dit lijkt zo eenvoudig. Het is ook niet ingewikkeld, maar er zijn wel veel kleine zaken om even op te letten: schoon werken, werksituatie, goede vetspuit, juiste soort vet, soms niet te veel, soms niet te weinig en een onbeschadigde nippel.

Een machine of werktuig doorsmeren begint natuurlijk met het aanschaffen van een goede vetspuit en de juiste soorten vet. Er zijn vele situaties waar de juiste soort vet noodzakelijk is. Zo zijn er vetsoorten die waterbestendig zijn, soorten die tegen hoge temperaturen kunnen en vetten die een hoge belasting aankunnen. Ook zijn er vetsoorten die juist een zware belasting aankunnen bij erg lage snelheden, maar die dan weer niet hoge snelheden aankunnen. Kortom, één soort vet die altijd goed is, bestaat helaas niet. De fabrikant (en de specialist) geeft altijd aan welk soort vet gebruikt moet worden in welke situatie en omstandigheden. Let op dat je het juiste vet gebruikt, aan de buitenkant is de kwaliteit van het vet niet te zien.

Vetnippel

Voor je de vetspuit met het juiste soort vet op de vetnippel zet, is het belangrijk om de nippel goed schoon te maken. Anders pers je zand en vuil naar binnen en dan begint de slijtage van de lagers pas serieus. Als de vetnippel beschadigd is, moet je hem snel vervangen om onnodige slijtage, stilstand en extra kosten te voorkomen. Het vervangen is een eenvoudig klusje. De oude nippel losdraaien, een nieuwe zoeken en monteren. Als de nippel verstopt is, kun je deze losdraaien en met een ijzerdraadje soms leegpulken waarna deze weer open is.

Vaker

Doorsmeren moet natuurlijk op de voorgeschreven intervallen. Het is altijd aan te

raden een machine na het afspreken met de hogedrukspuit door te smeren. Dit geldt ook na het werken in vuile omstandigheden, bijvoorbeeld rijden over natte paden met veel zand of grond, bij veel stof en bij zware belastingen. Fuses van een trekker waarbij er een voorlader, frontheef of frontgewichten aanwezig zijn, kun je beter vaker doorsmeren dan voorgeschreven omdat de fuseelagers extra worden belast. Smeer fusees door tot het vet er langs de lagers weer uitkomt. Het scharnierpunt van de vooras kan tevens vaak gesmeerd worden, met de krik onder de trekker. Ook zijn er situaties waarbij je zeer beperkt mag smeren en zeker niet tot het vet er ergens uitkomt. Bekend is de voornaaf. De voorwiellagers worden te heet als de naaf volledig met vet gevuld is. Ook gaat de keerring stuk als er te veel vet wordt ingeperst. Later komt er water en vuil langs deze keerring naar binnen waarna de lagers stuklopen. Dit is derhalve een mooi voorbeeld van 'overdaad schaadt'. ■

Als de vetnippel verstopt is of beschadigd, dan spuit het (meeste) vet langs de nippel. De nippel vervangen, voorkomt onnodige stilstand en kosten.

1 Er zijn tientallen soorten vet. De linkse is voor bosmaaierkoppen. Midden is universeel, maar wel waterbestendig. Rechts is voor zware belasting en lage snelheden. Aan de buitenkant is kwaliteit niet te zien. Van groot belang is de juiste soort op de juiste plaats te gebruiken. De fabrikant geeft altijd aan welke soort gebruikt moet worden.

2 Belangrijk is de nippel schoon te maken voor de vetspuit op de vetnippel komt. Anders pers je zand en vuil naar binnen en dan begint de slijtage pas serieus. Als je de fusees doorsmeert, is het van belang dat het bij het axiaalager komt. Dit lager draagt de trekker en wordt vooral bij zware gewichten op de vooras zwaar belast zoals met frontgewichten, frontheef of voorlader. Het beste komt het vet ook bij dit lager door de trekker even op te krikken bij het doorsmeren.

3 Is de vetnippel beschadigd, dan is deze eenvoudig te vervangen. De oude nippel demonteren, een nieuwe zoeken en deze er weer opdraaien, bespaart onnodige stilstand, slijtage en kosten. Als de vetnippel verstopt is, kun je deze losdraaien en met een ijzerdraadje soms leegpulken waarna deze weer open is.

4 Bij het doorsmeren van de naaf – voorwiellagers – is het van belang dat de naaf niet vol met vet mag zitten. Dus twee à drie pompjes zijn voldoende. Smeer niet, zoals bij de fusee, tot het ergens uitkomt. In dat geval is de keerring stuk geperst en komt er water en vuil in het lager waarna dit stukloopt.

5 De koppen van de bosmaaier worden erg zwaar belast en ook flink heet bij gebruik. Hier moet je speciaal vet gebruiken die hiertegen bestand is. Het huis mag niet meer dan voor ongeveer tweederde gevuld worden, omdat anders de temperatuur te hoog oploopt en de kop stukloopt. Ook hier geldt 'overdaad schaadt'.

6 De kruikstukjes van de tussenas zijn soms lastig bereikbaar en daarom nogal eens het kind van de (eigen) rekening. Door de kap en as goed te draaien, kan de vetspuit recht op de nippel komen. Vooral bij wat grotere hoeken tijdens gebruik worden deze kruisstukken behoorlijk belast en voorkomt goed smeren voortijdige uitval.